

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж бр.6032/19
08.08.2019.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорана Хацића, председника већа, Радмиле Ђурић и Маје Чогурић, чланова већа, у парници тужиље АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против туженог ББ, чији је пуномоћник адвокат АБ1, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама туженог изјављеним против решења Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 08.05.2018.године и пресуде Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 23.01.2019.године, исправљене решењем Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 15.04.2019.године, у седници већа одржаној дана 08.08.2019.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 08.05.2018.године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 23.01.2019.године, исправљена решењем Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 15.04.2019.године, у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 23.01.2019.године, исправљене решењем Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 15.04.2019.године тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ да тужиљи АА на име трошкова парничног поступка исплати износ од 237.840,00 динара са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење до коначне исплате у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Решењем Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 08.05.2018.године ставом првим изреке усвојен је предлог тужиље па се забрањује јавном извршитељу Светлани Манић из Београда да у поступку спровођења решења о извршењу Првог основног суда у Београду И бр.4345/13 од 16.06.2016.године исплати туженом купопродајну цену добијену у поступку јавне продаје стана аа, тако што се обавезује јавни извршитељ Светлана Манић из Београда да износ добијен у поступку јавне продаје које има припасти туженом положи на рачун депозита Другог основног суда у Београду бр.840-427802-32. Ставом другим одлучено је да решење остаје на снази до правноснажности окончања овог спора, док је ставом трећим изреке констатовано да жалба на решење не одлаже извршење решења.

Пресудом Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 23.01.2019.године, исправљеном решењем Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 15.04.2019.године ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиље па је обавезан тужени да тужиљи исплати на име накнаде штете због изгубљене користи за период од 01.08.2008.године закључно са 31.07.2018.године износ од 862.032,00 динара и то појединачне месечне износе ближе наведене у изреци са законском затезном каматом почев од шестог у месецу за претходни месец до коначне исплате.

Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезе на исплату преосталог новчаног износа од 170.735,00 динара на име накнаде штете због изгубљене користи за период од 01.09.2006.године закључно са 31.07.2008. године и то појединачне месечне износе ближе наведене у изреци са законском затезном каматом почев од петог у месецу за месец септебар 2006. године, док за остале месеце од шестог у месецу за претходни месец, све до коначне исплате.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади износ од 270.650,00 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом почев од дана извршности па до коначне исплате.

Против решења Другог основног суда у Београду П бр.5845/17 од 08.05.2018.године и против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права. Ожалбену пресуду тужени побија у ставу првом и трећем изреке.

Тужиља је доставила одговор на жалбу туженог изјављену против наведене пресуде.

Испитујући правилност побијаног решења у границама законских овлашћења из члана 386 у вези члана 402 ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/2011) и побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/2011), Апелациони суд је нашао да жалбе туженог нису основане.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности због којих би побијана пресуда морала бити укинута, а није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП на коју се жалбама туженог посебно указује с обзиром да су у побијаним одлукама о свим битним чињеницама дати јасни и непротивречни разлози, због чега побијано решење као и побијана пресуда немају недостатака због којих се правилност ових одлука не би могла испитати. Противречности у побијаној пресуди на које се указује жалбом туженог представљају очигледне погрешке у писању и отклоњене су решењем о исправци наведене пресуде на које се тужени није жалио и које је постало правноснажно истеком рока за жалбе парничних странака. Супротно наводима жалбе приликом доношења побијаног решења о привременој мери није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези члана 19 ЗПП и члана 448 Закона о извршењу и обезбеђењу имајући у виду да је предлог за одређивање привремене мере поднет у току трајања овог парничног поступка због чега постоји месна надлежност суда који одлучује о основаности потраживања чије се обезбеђење тражи све у смислу одредбе члана 448 став 1 ЗИО. Осим наведеног, није учињена наведена битна повреда одредаба парничног поступка ни из разлога што је побијано решење донео стварно надлежан суд, а овај суд не налази да би погрешна примена одредбе члана 448 ЗИО у конкретном случају могла бити од утицаја на доношење законите и правилне одлуке о предлогу за одређивање привремене мере.

Према стању у списима предмета тужиља је у овој правној ствари поднела тужбу којом је тражила да се обавезе тужени да јој на име коришћења стана на коме је она сувласник са 1/3 идеална дела исплати одређен новчани износ почев од 2006.године па надаље а тужба је заснована на чињеницама да су правноснажним решењем Петом општинског суда у Београду О бр.1959/05 од 20.09.2005.године парничне странке и њихова сестра СС оглашени за наследнике на наведеном стану са уделом од по 1/3 дела, да је она током 2006.године поднела предлог за деобу стана који се до тада издавао а закупнина делила на три дела након чега се тужени уселио у стан са својом породицом септембра 2006.године без њене сагласности од када користи и њен део стана. У време доношења решења о привременој мери спорни стан се продавао у поступку јавне продаје на основу решења о извршењу Првог основног суда у Београду И бр.4345/13 од 16.06.2016.године, преко јавног извршитеља. У међувремену је правноснажном пресудом Другог основног суда у Београду П бр.458/15 од 08.12.2015.године одбијен тужбени захтев туженог којим је тражио да се утврди да је власник целог спорног стана.

Одлучујући о предлогу за одређивање привремене мере првостепени суд је донео одлуку као у изреци решења П бр.5845/17 од 08.05.2018.године применом одредаба члана 449 и 460 ЗИО након што је утврдио да су дана 20.09.2005.године на спорном стану као сувласници са уделом од по 1/3 дела оглашени тужиља, тужени и њихова сестра СС, да се тужени у септембру 2006.године без сагласности осталих сувласника уселио у стан који се до тада издавао и закупнина се делила на три дела, да је тужени у поседу и дела стана тужиље почев од септембра 2006.године до дана доношења одлуке о привременој мери који користи без њене сагласности те да је у току поступак јавне продаје стана на основу решења о извршењу Првог основног суда у Београду И бр.4345/13 од 16.06.2016.године преко јавног извршитеља. Првостепени суд

је полазећи од наведеног нашао да је тужила у досадашњем току поступка учинила вероватним своје потраживањем и доказала да би без привремене мере испуњење њеног потраживања било осујећено или знатно отежано те да би могла настати ненадокнадива штета а с обзиром да се тужени налази у поседу дела стана тужиле више од 10 година без њене сагласности због чега тужила свој део стана не може да изда и остварује приход.

По оцени овог суда првостепени суд је побигјаним решењем правилно одлучио о предлогу тужиле за одређивање привремене мере.

Супротно наводима жалбе, тужила је у фази поступка у којој се одлучивало о привременој мери учинила вероватним постојање свог потраживања према туженом имајући у виду да је био покренут поступак ради развргнућа сувласничке заједнице и да се тужени налазио у искључивој државини спорног стана спорећи право сусвојине тужиле на предметном стану о чему је одлучивао суд у другом парничном поступку а који је одбио тужбени захтев туженог којим је тражио да се утврди да је власник целог спорног стана. Из наведених чињеница произилази да је тужила учинила вероватним своје наводе о несавесној државини туженог на предметном стану, а наведена несавесност туженог указује и на опасност по потраживање тужиле јер би без одређивања привремене мере како је то првостепени суд учинио у изреци побигјане одлуке тужени могао осујетити или знатно отежати испуњење тужилиног новчаног потраживања. Неосновано се жалбом указује да првостепени суд није смео да донесе решење којим се лицу које није странка у поступку конкретно јавном извршитељу забрањује да новчани износ исплати туженом имајући у виду да сагласно одредби члана 459 став 1 ради обезбеђења новчаног потраживања се може одредити свака мера којим се постиже сврха обезбеђења па тако се та мера може односити и на трећа лица што произлази из мера које су прописане као најтипичнији примери обезбеђења потраживања као као што је забрана дужнику извршног дужника да исплати потраживање или преда ствар извршном дужнику, као и налог о организацији за принудну наплату да банкама које воде рачуна извршног дужника наложи да новчана средства у висини обезбеђеном потраживању пренесу у депозит јавног извршитеља због чега је по оцени овог суда наведена привремена мера с обзиром да обезбеђује новчано потраживање тужиле адекватна и служи сврси обезбеђења потраживања тужиле.

На основу изнетих разлога применом одредбе члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу првом изреке.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеној пресуди тужила, тужени и њихова сестра СС су решењем Петог општинског суда у Београду О бр.1959/05 од 20.09.2005.године, правноснажног дана 31.10.2005.године оглашени за наследнике са уделом од по 1/3 идеална дела на заоставштини њиховог покојног оца ПП коју чини између осталог и ванкњижно право власништва на стану аа, а из извода из листа непокретности бр.6577 КО Вождовац од 17.05.2016.године произилази да се двособни стан у улици аа1 налази у приватној својини тужиле, туженог и њихове сестре СС са уделом од по 1/3 идеална дела. Правноснажном пресудом Другог основног суда у Београду П бр.458/15 од 08.12.2015.године одбијен је тужбени захтев тужиоца ради утврђивања искључивог права својине на спорном стану. Спорни стан је био издаван и

пре смрти њиховог оца а након његове смрти парничне странке и њихова сестра Радица су наставили да издају стан и наплаћену закупнину су делили на три дела све до 2006.године када је тужени ушао у посед спорног стана и заменио браву. Тужила је заједно са сестром СС покушавала да спречи туженог да користи спорну непокретност покушавајући да уђе у посед непокретности док је тужени одбијао да то учини. Тужила је покушавала на више начина да постигне било какав споразум са туженим, активно се понашала и предузимала све што је потребно како би могла да дође до кључа и самим тим до коришћења стана и убирања закупнине. Тужила је поднела захтев за деобу непокретности. На основу налаза и мишљења судског вештака економске струке утврђено је да висина закупнине за предметни стан у периоду од септембра 2006.године до дана давања налаза 06.08.2018.године износи 3.098.300,00 динара док сувласнички удео тужиље износи 1.032.767,00 динара опредељеном по појединачним месечним износима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са налазом и мишљењем судског вештака економско финансијске струке и применом одредбе члана 14 Закона о основама својинско правних односа, члана 154 и 189 Закона о облигационим односима усвојио тужбени захтев тужиље за период за који тужиљино потраживање на име накнаде штете у виду изгубљене добити није застарело и одлучио као у ставу првом изреке, налазећи да је тужила тражећи предају стана у посед и предузимајући радње у том правцу, због чега је и поднела захтев за деобу непокретности у ванпарничном поступку, јасно манифестовала своју вољу да стан користи, те да је на тај начин тужени поступао противправно искључиво користећи предметни стан, због чега је по оцени првостепеног суда тужилји причињена штета у виду измакле користи у висини закупнине коју је могла да оствари да је стан издавала у закуп трећим лицима и убирала плодове своје ствари.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева тужиље првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно оценио применом члана 8 Закона о парничном поступку. Жалбом туженог чињенично стање није доведено у стању а у жалби нису истицане нове чињенице нити предложени нови докази у смислу члана 372 Закона о парничном поступку.

Полазећи од овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно закључио да тужила има право на накнаду за коришћење сувласничке ствари која јој је и досуђена побијаном пресудом.

Наиме, право сувласника на накнаду због коришћења сувласничке ствари у случају када је други власник искључиви држалац ствари условљена је низом чињеница, а пре свега односом и понашањем сувласника у остваривању права који му по том основу припадају. Одредбом члана 14 став 1 Закона о основама својинско правних односа прописано је да сувласник има право да ствар држи и да користи заједно са осталим сувласницима с размерно свом делу, не повређујући право осталих сувласника. Право коришћења у складу са уделом може се остварити на основу споразума сувласника или судском одлуком – пресудом по тужби за предају ствари у суддржавину или решењем о деоби односно уређењу начина коришћења заједничке ствари. Ако сувласник који не употребљава ствар у остварењу права да ствар држи и да се њиме користи заједно са осталим сувласницима манифестује пасиван однос, не

захтевајући деобу или уређење начина коришћења заједничке ствари, онда се понашање другог сувласника, држаоца ствари не може сматрати противправном. У таквој ситуацији сувласник не би имао право на накнаду јер би то било у супротности са правном природом сувласништва, правилима о стицању без основа из чланова 210 и 212 Закона о облигационим односима који сувласници ову накнаду нису признали као и начелу савесности поштења из члана 12 истог закона, које у најширом смислу налаже савесно остваривање сваког субјективног права. У супротном ако је понашање сувласника – држаоца противправно други сувласник би имао право на накнаду због искључивог коришћења сувласничке ствари од стране једног сувласника.

Супротно наводима жалбе туженог првостепени суд је правилно закључио да је у конкретном случају тужила јасно и недвосмислено манифестовала вољу за државином и коришћењем предметног стана, па како је правилно закључио да тужени тужили није омогућио сукоришћење предметног стана, тужили и по оцени овог суда припада право на накнаду због коришћења сувласничке ствари према напред наведеним правилима. С тим у вези нису основани наводи жалбе туженог којима се оспорава правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања усмерени на оцену доказа првостепеног суда у вези утврђења чињеница неопходних за доношење правилне одлуке у овој правној ствари. Одредба члана 8 ЗПП садржи начело слободног судијског уверења односно слободне оцене доказа које се састоје у томе да суд приликом оцене доказа није везан било каквим законским правилима већ одлучује по слободном уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка дајући неку чињеницу узети као доказану или не. Оцена доказа у смислу наведене законске одредбе је у надлежности првостепеног суда а контролишући такву оцену у конкретном случају овај суд не налази било какву сумњу у истинитост чињеница које је утврдио првостепени суд по свом слободном уверењу па како су докази изведени без битне повреде одредаба парничног поступка, неосновани су жалбени наводи туженог којима се докази другачије цене. Првостепени суд је полазећи од сагласних исказа тужиле и сведока сестре парничних странака СС које је прихватио као поуздана доказна средства, али и чињенице да је тужила покренула поступак ради деобе сувласничке ствари и развргнућа сувласничке заједнице правилно закључио да је тужила изразила вољу да користи предметни стан, због чега је тужени онемогућавајући тужилу у сукоришћењу предметног стана поступао противправно. Аргументација првостепеног суда у погледу оцене изведених доказа и за овај суд као другостепени суд прихватљива је и логична имајући у виду да је тужени држао да је искључиви власник стана, што подразумева искључиву државину и коришћење стана, без могућности других лица да ствар држе и користе, због чега је и покренуо парнични поступак ради утврђења искључивог права својине на предметном стану у којем међутим није успео што произлази из правноснажне пресуде Другог основног суда у Београду П бр.458/15 од 08.12.2015.године.

Овај суд је ценио и остале наводе жалбе, али их посебно не образлаже, налазећи да нису од утицаја на правилност побијане одлуке.

На основу изложеног применом одредбе члана 390 ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Међутим, приликом доношења одлуке о трошковима парничног поступка првостепени суд је погрешно применио одредбе важеће Тарифе о нагардама и накнадама трошкова за рад адвоката, као и одредбу члана 153 ЗПП, која садржи услове за одлучивање о трошковима парничног поступка и као таква представља материјалноправни пропис, а на шта другостепени суд пази по службеној дужности. Наиме, првостепени суд је на име образложених поднесака тужилји досудио износ од по 11.500,00 динара иако према важећој АТ за састав образложеног поднеска од стране пуномоћника из реда адвоката странка има право на накнаду износа од по 11.250,00 динара. Осим наведеног, првостепени суд приликом досуђивања трошкова на име судске таксе није имао у виду делимичан успех тужилје у овом спору, односно да тужилја има право на накнаду ових трошкова само у мери у којој је успела са својим захтевом.

Стога, применом одредбе члана 401 тачка 3 ЗПП Апелациони суд је преиначио одлуку о трошковима парничног поступка садржану у ставу трећем изреке побијане пресуде и применом одредаба члана 150, 153 и 154 ЗПП тужилји досудио на име трошкова парничног поступка укупан износ од 237.840,00 динара и то на име састава три образложена поднеска од стране пуномоћника адвоката износ од по 11.250,00 динара, са састав једне жалбе износ од 22.500,00 динара, за приступ и заступање на шест одржаних рочишта износ од по 12.750,00 динара, за приступ и заступање на два неодржана рочишта износ од по 7.125,00 динара, на име вештачења износ од 15.000,00 динара и на име судских такси за тужбу и првостепену одлуку износ од по 37.920,00 динара, све сходно важећој АТ и ТТ у време пресуђења. На досуђени износ парничних трошкова тужилји припада и законска затезна камата у складу са одређеним захтевом, на основу одредаба члана 277 и 324 ЗОО. Из наведених разлога одлучено је као у ставу трећем изреке.

Применом одредбе члана 165 ЗПП одлучено је као у ставу четвртном изреке имајући у виду да трошкови тужилје у другостепеном поступку нису били нужни за вођење ове парнице и одлучивање о жалби.

**Председник већа-судија
Зоран Хаџић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић